

Haalt Vlaanderen de doelstelling voor windenergie in 2020?

Bart Bode, Directeur VWEA

www.vwea.be

Waar staan we?

Van een trage start:

	aantal WT	totaal vermogen (MW)
2000	34	15
2001	46	24
2002	57	35
2003	62	44
2004	77	73
2005	100	118
2006	112	139
2007	122	159
2008	111	176
2009	145	234

Waar staan we?

Naar een sterke groei:

	Jaarlijkse toename (MW)	aantal WT	totaal vermogen (MW)
2010	+ 19,9 MW	150	249
2011	+ 92,3 MW	191	341,7
2012	+ 78 MW	228	420
2013	+ 57 MW	252	477
2014	+ 127,1 MW	307	603
2015	+ 209,4 MW	380	794,6

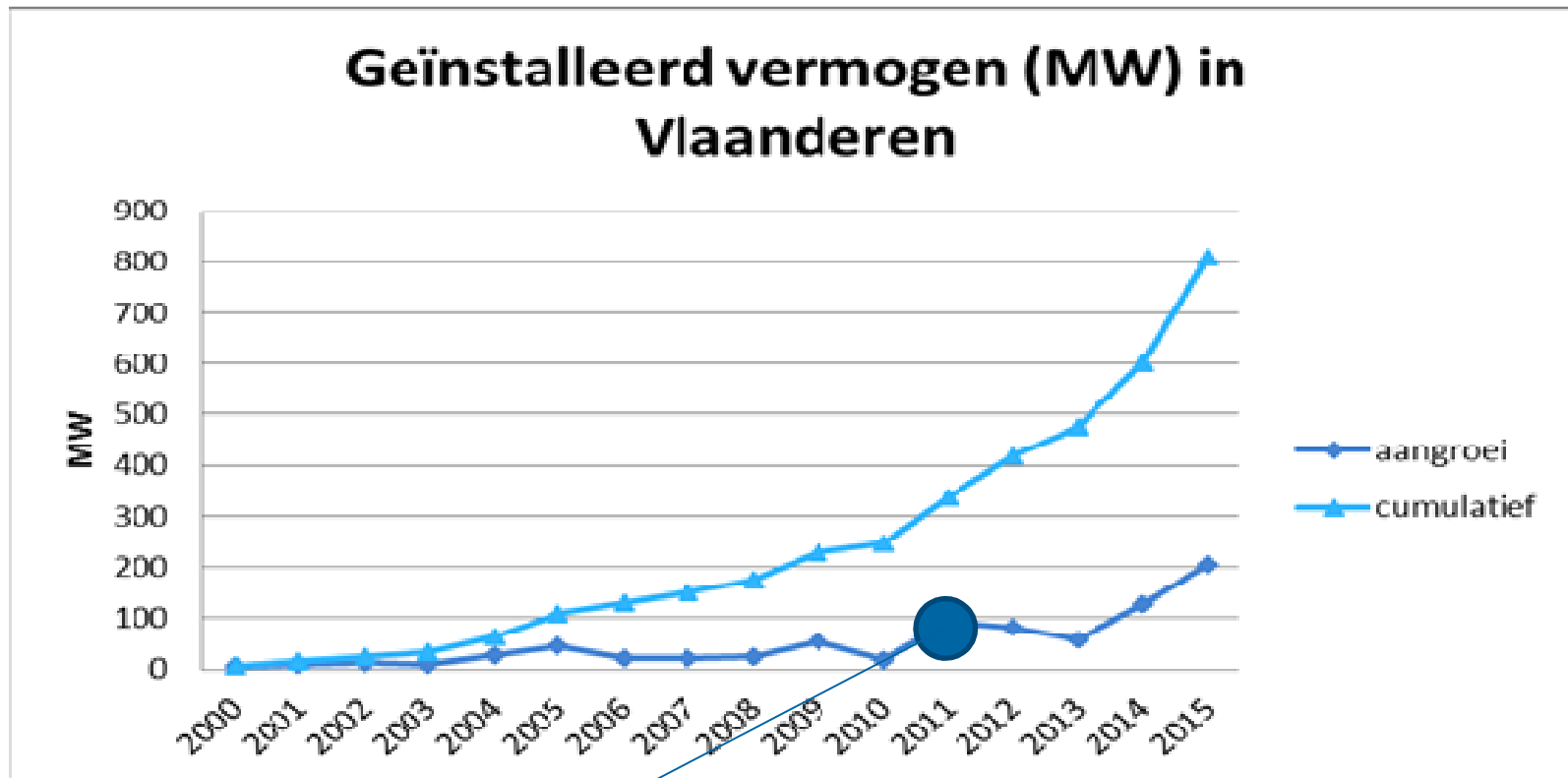
Vlaanderen koos voor een omkaderend beleid (en niet voor een planningsbeleid):

- Algemeen kader Ruimtelijke Ordening = VCRO en Omzendbrieven (2000, 2006, 2009, 2014) → **bouwvergunning**
en voor milieu = DABM en VLAREM → **milieuvergunning**
- Ruimtelijk principe = bundeling met bestaande infrastructuur

In 2009 drong een bijsturing zich op:

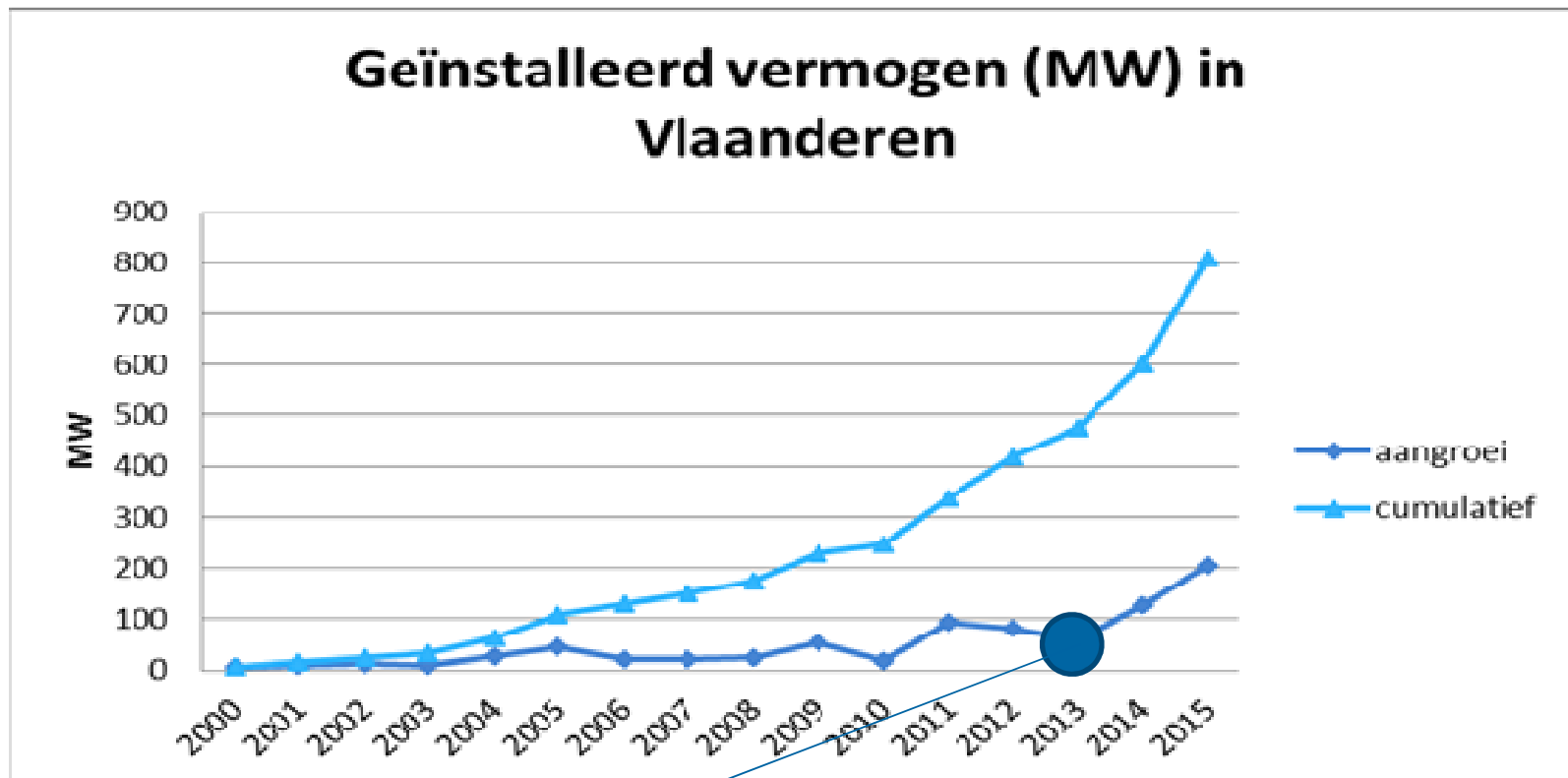
- Bundeling met bestaande (lijn)infrastructuur werd bemoeilijkt door het niet kunnen bouwen van WT in landbouwgebied, tenzij met zwaar planningsinitiatief RUP
- Aanpassing VCRO 2009 legt zgn. clichering vast, waardoor er WT in landbouwgebied kunnen gebouwd worden zonder zwaar planningsinitiatief RUP; de meeste daarvan worden langs autowegen gerealiseerd.
- Deze bijsturing zorgde voor een sterke groei van windenergie in de daaropvolgende jaren.

Beleid windenergie

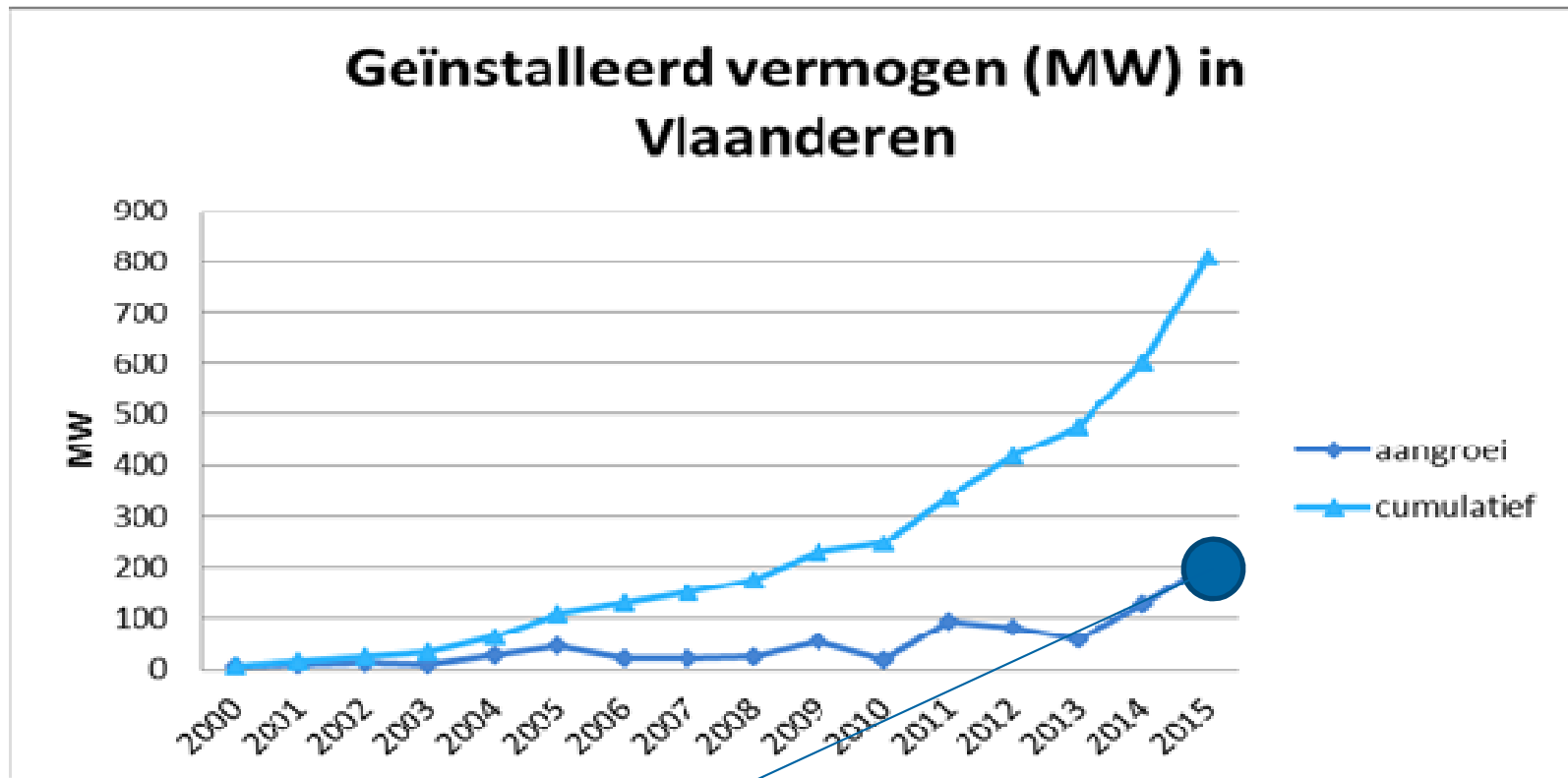
2011: eerste effecten van aanpassing VCRO in 2009 (clichering) = aangroei van 92,3 MW

Beleid windenergie

2012 en 2013: dalende groei omwille van onzekerheid door hervorming steunmechanisme (GSC)

Beleid windenergie

2014, 2015 (en wellicht ook 2016):
sterke aangroei door bouw van “oude”
vergunningen (verdere effecten van clichering)

Beleid windenergie werkt!

Huidig beleid energie werkt:

	Jaarlijkse toename (MW)	aantal WT	totaal vermogen (MW)
2014	+ 127,1 MW	307	603
2015	+ 209,4 MW	380	794,6

→ Behoud het huidig wettelijk kader voor windenergie: VCRO + Omzendbrief (ruimtelijk) en VLAREM (milieu) als beoordeling voor Omgevingsvergunning. Zet dus verder in voor “omkadering” versus “planning”.

→ Huidig steunmechanisme verrekent dalende kosten voor windenergie.

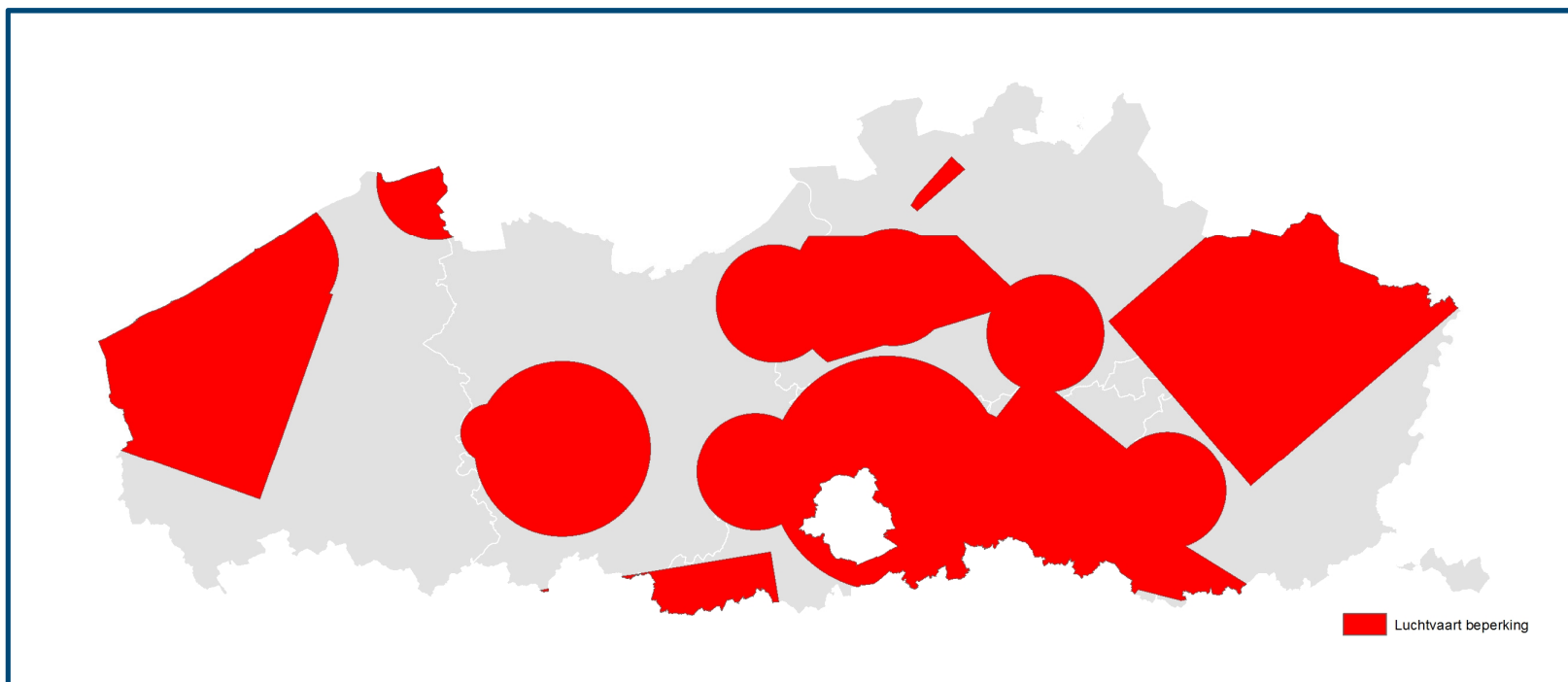
→ Versnel het huidig beleid windenergie door onnodige hindernissen weg te werken.

Versnel beleid windenergie

Quick wins:

- Behoud en versterk de **investeringszekerheid**. Behoud dus het huidige steunmechanisme in plaats van een nieuw systeem in te voegen.
- **Verkort de doorlooptijd** van beroepen bij de Raad voor Vergunningenbetwistingen tot 6 maanden.
- Vereenvoudig de **administratieve rompslomp** en pas een uniforme regelgeving toe over heel Vlaanderen.
- Ga de mogelijkheden na van het openstellen van **bijkomende gebieden** langs lijninfrastructuren (bijvoorbeeld niet waardevolle natuurgebieden).
- Werk de onnodige hindernissen bij **luchtvaart** weg: start besprekingen met Defensie, Belgocontrol en DGLV en het KMI.

Onnodige luchtvaartbeperkingen voor windenergie

Overzicht van alle zones in Vlaanderen waarin, in een aantal gevallen onnodige, luchtvaartbeperkingen gelden voor de ontwikkeling van windenergie. Het gaat om **52 %** van de totale oppervlakte van Vlaanderen.

Versnel beleid windenergie

Verdere aanpak:

- Inspanningen inzake natuurbeleid (vogels, vleermuizen) moeten redelijk zijn en in verhouding tot de resultaten.
- Ruimtelijke maatregelen: windenergie in multifunctioneel landschap (BRV), ruimtelijke aberraties uit het verleden wegwerken, onnodige taboes verlaten.
- Very, very, very fast: realiseren van **2020 doelstellingen** is **vandaag** projecten voor nieuwe windparken opstarten.

Conceptnota Energieplan

Eind september 2016 werd de Conceptnota Energieplan voorgelegd:

- Voor windenergie werd uitgegaan van een jaarlijks bijkomend vermogen van 80 MWe.
- In het kader van de “Fast Lane” voor windenergie werd een inventaris gemaakt van de vergunde windturbines. Hieruit blijkt dat er vergunningen zijn toegekend voor een totaal vermogen van 500 MWe.
- Gespreid over 5 jaar geeft dit een jaarlijks bijkomend vermogen van 100 MWe.
- Verder wordt er rekening gehouden met gemiddeld 2.230 vollasturen per turbine (cfr. rapport berekening van de onrendabele top).

Conceptnota Energieplan

	Geïnstalleerd vermogen in MWe	Bijkomende productie in GWh	Cumulatieve productie in GWh
2016	100	223	1573
2017	100	223	1796
2018	100	223	2019
2019	100	223	2242
2020	100	223	2465
Totaal	500	1115	

Conceptnota Energieplan september 2016 (Bron: VEA)

Beleidsbrief Energie (november 2016)

Er zijn door de Vlaamse Regering indicatieve subdoelstellingen voor groene stroom vastgelegd. Uit de cijfers van 2015 blijkt dat er 7.449 GWh groene stroom werd geproduceerd. Hiermee werd de subdoelstelling voor 2015 van 6.677 GWh ruimschoots gehaald. (...)

Ook voor windenergie werd in 2015 de subdoelstelling overschreden. In 2015 zijn er 76 windturbines bijgeplaatst en is er een vermogen van 192 MWe bijgekomen. Dat is dubbel zo veel dan het jaarlijks bijkomend vermogen van 80 MWe waarmee gerekend wordt voor de subdoelstelling wind. (...)

We zitten op koers wat betreft de jaarlijkse subdoelstellingen hernieuwbare energie. De komende jaren moet echter het aandeel hernieuwbare energie nog sterk stijgen, er moet vermeden worden dat het aandeel hernieuwbare energie stagneert.

Beleidsbrief Energie (november 2016)

- Op 20 maart 2015 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de conceptnota Fast Lane. In dat kader wordt het technisch en maatschappelijk aanvaardbaar potentieel in Vlaanderen nauwkeuriger in kaart gebracht.
- Voor diverse ambitieniveaus voor het inplanten van windturbines op land worden de consequenties op diverse vlakken onderzocht. Hiervoor werden al een vergunningendatabank en simulatietools ontwikkeld.
- Een eerste analyse van de vergunningendatabank gaf aan dat voor een bijkomend vermogen van 500 MW aan windturbines volledig vergund is. Dit vermogen kan in de periode tot 2020 gerealiseerd worden.
- Verdere simulaties moeten uitwijzen welk potentieel onder welke voorwaarden nog bijkomend kan worden ontwikkeld.

Beleidsbrief Energie (november 2016)

- Op 8 juli 2016 keurde de Vlaamse Regering ook een conceptnota goed waarin een voorstellen worden toegelicht om de reeds hoger besproken subdoelstellingen tot 2020 te actualiseren en bij te sturen. De voorgestelde subdoelstellingen werden reeds besproken met de stakeholders. Voor het einde van dit jaar zullen nieuwe subdoelstellingen vastgelegd worden door de Vlaamse Regering.
- De resultaten van het project Fast Lane voor windenergie zullen verder worden verwerkt in het windplan “Windkracht 2020”.
- Er zal uitvoering worden gegeven aan de acties die in het kader van het zonneplan en het windplan zijn uitgewerkt.

Ambitie

- Vlaanderen moet zeer ambitieus zijn voor windenergie: groene, goedkope energie van bij ons, die jobs creëert en klimaatverandering tegengaat.
- Om de ambities waar te maken, moet er ook ruimte gecreëerd worden voor windenergie.
- Doelstellingen 2020 = vandaag
- Doelstellingen 2025 – 2030 = vandaag opstarten

Versnel ambitieus beleid windenergie

Nu reeds verder ambitieus transitiebeleid uittekenen:

- Tegen **2025** moet een heel groot deel van de bestaande capaciteit voor elektriciteitsproductie vervangen worden.
- Windenergie op land is daarvoor (naast andere) de meest aangewezen technologie en is de goedkoopste vorm van groene stroomproductie.
- Windenergie kan en moet verder ingepast worden in een intelligent elektriciteitssysteem, met vraagsturing en opslag, met aangepaste marktmodellen.
- Windenergie wordt zo één van de belangrijkste hoekstenen van onze elektriciteitsproductie.

Haalt Vlaanderen de doelstelling 2020 voor windenergie?

Wellicht wel, maar ambities moeten fors aangescherpt worden wegens hoogdringendheid:

- Klimaatverandering tegengaan vergt drastische ingrepen.
- Transitie naar duurzaam energiesysteem wordt urgent voor 2025 e.v.; d.w.z. er NU aan beginnen!
- Energiepact voor een coherent en geïntegreerd (federaal en gewestelijk) Belgisch en Europees beleid
- Ambitie voor 2030 moet 30 – 40% HE zijn; BAU = 20%

Haalt Vlaanderen de doelstelling 2030 voor windenergie?

Regelgevend kader voor windenergie bepaalt mee de mogelijkheid om dit te realiseren:

- Hervorming energiemarkt:
 - Uitgangspunt = stabiel investeringsklimaat
 - Invoering CO₂ taks (non-ETS)
- Wegwerken onnodige hindernissen
- Versnellen en vereenvoudigen vergunningen